

3 ПАРТІЙНОГО РУХУ

ПО ВІДДІЛАХ УКРАЇНСЬКОЇ СЕКЦІЇ К. П. К.

Одним з найбільших недоліків в нашому партійному житті, це безперечно брак відомостей, та взагалі всяких інформацій про те, що роблять наші відділи, та як вони провадять своє партійне життя. Всякі нагадування про це, поки що, безплідні. І коли-б ми брались робити якісь висновки на підставі тих небагатьох відомостей, що являються часами в пресі, то дуже легко могли-б попасти в бруд.

Тут треба конче заглянути таку в саме нутро цих, на перший погляд, мертвих відділів, щоб переконатися з якою завзятістю ведеться тут робота. Ця робота, що правда, часто ведеться недовільно, примітивно, хаотично, часами пошувано до неможливості. Всюди відчувається відсутність вправної руки здібного керівника, однак всеж така робота ведеться. Життєві потреби висувають на сцену все свіжі і свіжі сили, у мовині життя отісують їх і вигладжують, та гартують їхній характер.

Це вже не панські ляльки, штучно вишкани буржуазною ідеологією, що то поза своє улюблене "радам до пів" більше нічого не признають.

Це студенти тяжкої школи життя, які ніколи не задовольняються окрикуваннями з панських столів. Та поки-що їх не багато. Коли заглянемо до котрогось з наших відділів, так зараз-же побачимо, як ці молоді піоніри томляться від надмірної праці. Митінги, засідання, лекції, проби, школа, всякі комітети і т. ін.

Журяться тільки що за мало в тижні днів. А на писання — "нема часу".

КИРКЛЕНД-ЛЕЯК, ОНТ.
Новозаснований відділ в тій місцевості розвивається дуже гарно. Одного недостатку, — як нам пишуть звідтам то варшів, — це брак проводу. Однак самі їх діла говорять цілком що іншого; "Засидки вже \$23.00 на літературу, а \$12.00 на шафу для бібліотеки". Чи-ж не може чому позанидувати декотрий старий відділ? Сильна воля і тверда постановка поколюють всієї труднощі. Градуємо з широго серця.

КИЧЕНЕР, ОНТ.
Тут приступлено до реконструкції відділу "на основі вказівок П.К.К." Заведено розподіл праці на всіх членів, та що кожний член має відповідати перед відділом за належену на него частину праці.
Заведено просвітний курс,

ЗАБОРОЛО ПОСТУПУ.

Коли-б судити по загальному настроєві робітництва, по цій великій симпатії до комуністичного руху, яку стрічається на всяких віках та інших публичних виступах нашої партії, то видалося-б, що немає вже нічого на перешкоді до осягнення нашої цілі. З програмою Комуністичної Партії годиться всякий робітник. Годиться з промовами, тактикою, та роботою комуністів, але... самий він старється заховати якусь там неутральність.

"Робіть, — мовляв — воно все дуже добре, а годжуся на все, я за вами, але — ну робіть тактично. Бо... ну-ж куди мені до того?"

Біце та переломова хвиля, яку пережити мусить кожна організація, однак ця сама бай-байність, а радше інертність робітництва задержує процес перемін суспільного устрою, більше чим ми можемо собі це уявити.

Самими тільки революційними промовами, потакуваням, та плесканням долонь, можуть задовольнитися Амстердамі, Віденці, але ніколи Комуністи. **Комуністи хотять праці, акції, діла, а не порожніх фраз, якими робітничий ніколи не зможе розбити капіталістичного устрою.**

Комуністи хотять, щоб кожний робітник, що чує на своїй спині гнет капіталістичного устрою; покинув пасивну неутральність (яка чиниться на рівні з ворожим відношенням), а перейшов до **активного наступу, щоб став активним членом К.П.К.**

Комунистичні не будують нового устрою словами, а руками, та на жаль цих рук, помімо великого безробіття, дуже мало. А праці "моц"...

ОШАВА, ОНТ.
Центр попівсько-патріотичної опори. Тут ще й досі тинаються невідомі робітники в обіймах забобного фанатизму. Судя з'являється зі всіх усюків всякі нехлю-лупиці на відпочинку і попас. Остання точка опору лайкевських недобитків, всего того, що боїться денного світа. Ну та і ця опора починає хитатися. Луч денного світа починає просякати і сюди. Частина робітників, що респіла вивратись зід впливу паламарів, працює з пошну відною енергією, щоб помогти своїм невідомим товаришам вивратись також на волю. Відділ партії міститься в будинку У.Р.Д., який є в дійсності окрасою тої околиці. Там провадиться школа для молодих майже через ціле літо.

В цій місцевості відбувається найбільше масових віч, лекцій і т. ін.

Мара безробіття тільки зміцнює організаційну працю.

ТОРОЛД, ОНТ.

Це одна з многих місцевостей, які терплять не мало через розбиття сил "шпифтами". Немає нагоди зійтись всім разом, щоб порадитись над справами організації. Та помімо того тамошній відділ поступає досить ідоложично вперед.

Школа для дорослих провадиться тут через кілька місяців під уфавою здібного і компетентного інструктора, як також школа неграмотних і школа діточа. Рівночасно провадиться тут заля боротьба з тяжкими економічними обставинами. У державних інструкторів (передже аж двох), сплата дову У.Р.Д., зборки на ріжні цілі, від яких тамошні товариші ніколи не відмовлялись, всякі фонди і т. ін. потягають за собою не мало енергії тамошніх товаришів. Партійне життя значно скріпилось. На перших зборах по відповлевному відділу запали між нимими такі рішення: збори партії мають відбуватись кожної неділі, кожний член має обовязково перестудіювати Конституцію Партії. Кожний член має точно по місяці виповняти свої членські вкладки. Відділ приймає точно сповняти всякі рішення і постанови як П.К.К. так і Бюро.

А далше?... Поживемо — побачимо.

МОНТРЕАЛ, КВБ.
Відділ У.С. К.П.К. в Монреалі числить 46 членів. В протяг трох місяців (червень, липень і серпень) відділ відбув 5 адміністраційних зборів, 6 спеціальних, 1 масове пропагандове віче, 8 спільних з тутешніми робітничими товариствами пікніків, і 1 противоенне масове віче.

В протяг цього часу при відділі розповсюджені і продано часописів і літератури на суму \$94.27.

В літні гарчі дні наш відділ не міг був де-чого більше зробити. На осінь і зиму сподіємось більшої діяльності.

Від 7 жовтня заходом нашого відділу, має відбуватись протягом цілого місяця ряд масових лекцій і вічотів. В жовтні думаємо повести широку кампанію і агітацію серед тутешніх українських робітників за побищенням членства нашого відділу. Обовязком кожного нашого члена є попрацювати в цім місяці за прибранням найменше двох нових членів. **Фінансовий звіт.**

Червень	\$84.39
Липень	46.88
Серпень	66.50
Разом	\$197.77
Росходи:	
Червень	\$27.40
Липень	18.00
Серпень	132.85
Разом	\$178.25
Повторення:	
Приходу	\$197.77
Росходу	178.25
Готівки в касі	\$19.52
Ю. Вараниця, секр.	

ЩЕ ОДНО ВІЧЕ В ВИНДЗОР.

Дня 10. серпня ц. р. старіаним Відділ У.С. К.П.К. в Виндзор відбулося в Regent театрі друге віче голововав т. Майданський, а секретарював т. Філік.

Промовляв тов. Босович. Він вказав на відсталість значної більшості робітництва в місцевості Виндзор і взагалі в цілм світі, тог робітничтв, що поновлене зі всіх сторін капіталістичною системою. Через що відсталість терпить робітничий рух, а користає капіталізм.

Дальше бесідник говорив про поновлення українського населення в Галичині — під Польщею.

Та сама Галичина, що мала вже свою владу, мала сто тисячу армію по своїй стороні, стогне нині під чоботом польського ката, завдяки проводу українських міщанських політиків, котрі мали намір нажитись і використати українських робітників і селян. Вони то з одної сторони впеняли українські трудові маси обіцянками, а з другої продавали їх західно-європейським імперіалістам.

Тепер ідуть вони до Америки дурити невідомі робітничтв і фермерство, крикливо чинячи клячем "Оборони своєї держави" то-що. За гроші обіцяють купити "свою державу".

Ні, свобода за гроші не купується, свободу дістається тільки тяжкою боротьбою.

Відтак бесідник говорив про тутешню "демократичну свободу" і про завдання нашої партії, які накладають на нас обовязки пробуджувати заспане робітничтв і вербувати його в організовані робітничі ряди.

При кінці своєї промови бесідник апелював до зібраних, щоб вступали в члени В. У.С. К.П.К. а також вказав, що в Канаді є одна сильна робітничтв просвітня організація, а це Стів. У.Р.Д., до котрої повинні належати кожний робітничтв і робітниця.

НАЙБІЛЬШІЙ ПІДВОДНИЙ ЧОВЕН.

В Англії збудовано і спущено на воду новий підводний човен, що своїми розмірами і могутністю перевищує всі існуючі досі підводні човни.

Води він вмщує більше чим 3,000 тон.

Новий човен має оруддя в 34 сантиметри і може поринати на 150 метрів. Радіус чинності його дуже великий і становить 6,000 морських миль.

Будування човна коштувало поверх 4,000,000 доларів. (Це початок роззброєння.)

ЧИ МОЖЕ ПРИПИНІТИСЯ ЖИТТЯ НА ЗЕМЛІ?

Всі вчені мають однакову думку, що життя на землі припиниться, тільки не відомо, через який час.

Більшість гадає, що життя на землі припиниться, коли вичерпається тепла енергія сонця.

А проф. Стаер гадає, що рід людський загине від спраги. Хоч площа води, як відомо, дуже велика (250 міль квадратних миль), але-ж така кількість мізерна, порівнюючи з обсягом земної кулі; глибина водозбору переціно 2 1/2 миль, а

3 поля науки і техніки

ВІДКРИЛИ НОВИ КАТАКОМБИ.

Американська кінографічна компанія здіймає в Італії картину "Бен Гур". Працюючи недалеко Риму, вона почала копати кривицю, щоб знайти заощадити витрату часу і коштів на достачання води для тисячів людей, що беруть участь у фільмі.

Коли робітники прокопали 30 стій в гліб на площі грядяторів, вони наткнулися на храм. Копаючи глібше, відкрили катакомби, побудовані 2,000 літ тому назад, і дуже розкішні, по прибраці, як також викопали сотки монет часів Цезаря. Тепер вчені з цілої Європи з'їжджаються для обслідування нового відкриття.

ВСЯЧИНА

Национальна оборона.

Французький генерал Серинги, кличе Францію до "національної оборони" в той спосіб, щоб побилювати народження дітей. Він каже, що коли Франція евакуує Рур в 1925 році, то вона буде всіля поставити під зброю 6,200,000 війська, а Німеччина 11,400,000.

Отже — Французянки, будьте патріотичні, родіть більше дітей для оборони вітчизни, кличе генерал.

Дістав нагороду.

Едвард Бенет, партнер Ч. Метюса бувшого касієра порівніювальною уряду Онтаріо, дістав \$2,500 нагороду за те, що дав урядові інформації, які привели до арештування Метюса за порушення т. зв. "Сікрет Комішин Акту".

Добре то кажуть: спаси нас боже від приятелів, а від ворогів ми самі себе охоронимо.

Злодійська статистика.

Рабівники з злодії зрабували за перших 8 місяців цього року в Злучених Державах ріжних ювелірних дороговціностей на суму \$2,174,342.

Також зброя.

Відомий індійський революціонер — толстовець Ганді проголосив міст і рішів постом і любовно повалити англійське ярмо в Індії.

Другий апостол.

В Монреалі арештували і будуть депортувати, Петра Голкаука, який каже, що він є "апостол з Тору" і посланий з неба на землю робити вогонь.

Куди його будуть депортувати — чи до-неба, чи до пекла — про це новинка нічого не каже.

Business is business.

Соломон Остров прийшов до сіоністської синагоги 29. вересня в Злучених Державах ріжних служби божої застрівив свого бизнесового противника Г. Дени.

М. ВОЛИНЕЦЬ.

ЯНСОН.

(З збірки "На стейшинах".)

(Продовження.)

— Знаєш, деді, поганю я зробив — сказав він мені так, що инші не чули. — Я-я повинен був так робити... У мене в дома бідна мама — вдова і три сестри. Вони такі біди. Позичили грошей для мене на дорогу і за процент віддали одинокую сибку поля сусідові. Я обіцяв скоро прислати гроші... Два роки я не міг дістатися до міста... А тепер дістається і ось... З сімнадцяти соток ні цента не лишилося. А вони мене не виряджали... сльозами умивали. Коли я не пришло грошей до трох років, поле на віки лишається в сусіді.

Дві дрібні сльози покотилося по лиці Отто. Мене, старого вояка, стіснуло за серце... Я-ж його батько... дід... повинен був доглянути, не пустити... Сімнадцять соток доларів!

Якось інстинктивно моя рука полізла в кишеню, щоб дістати там свої сімнадцять соток і віддати Оттові, але... мої тажко били там, де його. Тільки для мене було де байдуке.

Завжди було байдуке... А нині, зараз ні. Зараз мені жаль їх. Жаль не за себе, але за Отта.

— Слухай, Отто — сказав я. — Не вже-ж ти всі гроші розпустив?

Я нагадався, що він ліпше від усіх тримався і його силою заставляли пити, або тягнули до шкєв в ліску з червоними фіранками коло вікон. Навіть не дозволяли йому платити... Кожний старався його почастувати і горілкою і дівчиною.

— Я не розпустив... Знаєш, той, ноці, як ви напоїли мене, завели до того шкєку з червоними фіранками і там лишили... Уже рано дома я зоглядівся, що у мене забрали гроші — сказав Отто.

Нічого не сказав я на це, бо знав, що в цім випадку — слова не порадять.

Три тижні пізніше ми вже знов дрилювали камінь.

Тут Янсон підняв очі, оглянув всіх, Оскар подав йому пачку зі "снофом", він заложив пучку за шкєку, і таким-же рівним голосом продовжав:

— П'ять місяців ми дождали. Ні шістьдесять-градусний мороз північного Онтаріо, ні сніг, ні вітер нас не спинали. Так само, як без слів оправдання ми йшли до Ніппігону, так тепер свідомі власної провини, ми дождали синій камінь... Так, синій. Тут, в Бритіш Колумбії він синій, а там синій і твердий як залізо. Намарешись і напрудовавшись цілий день, ніякі скавуниння каютів не могли нас розбудити в ноці.

Один тільки Отто ходив сумний, блідий. Часами чувся нездоровий і лишався в кемпі. А відтак ми зробили його куком і казали сидіти в кемпі та варити нам їсти. Деякі товариші сердилися:

— Мамій синок... Сидів би дома та тримався-б мамини спіднички. Він думав, що на стейшинах мед лижуть — говорили.

Я знав, що товариші неправі, що Отта гнітить щось инше.

Одного разу мені камінь прибив його і я мусів йти до кемпі. Отто лежав, коли-я увійшов, але зараз-же встав і почав поратися коло печі. Мені хотілося спитати його і я не знав, як почати. Я обдумував, шукав ласкавих слів і нарешті сказав:

— Слухай Отто! Не будь бабою. Скажи мені, що з тобою? Він спустив голову, і на його жовтій щоці виступила червона пляма.

— Ти хорий... поганю слабістю? Тебе обікрали не тільки з грошей, але і з здоров'я?

Отто захитався, схилився на постіль і заплакав, як мала дитина.

— Так, деді, я пріпав... Я і моя старенька мама... сестри... Я старівся його потішити тим, що ми через тижні два кінчиемо роботу візьемо гроші і я повезу його сам в Монреал, а там є добрі доктори і вилчать. І грошей ще до дому пішли... Треба тільки постаратися, щоб вдав нас цей останній фаер... Так, останній, як і цей, що завтра його будемо закладати.

І переконав його. А він мені вірив. Вірив, бо я говорив йому те, що думав, що мав зробити, бо я чувся винен перед ним, я, бийний собака.

Треба було бачити, як завзято працював Отто останні два тижні коло дрилювання. Не хотів варити, пішов бити молотом. Навіть краска знов появилась на його лиці. Що то значить посіяти в чоловіка віякучу надію. А на дворі гріло вже весняне сонце...

Заладували ми порох, забули тунелі, злучили дроті, хлопці побігли в ліс а я пустився в прикриття, до батерії.

— Деді! — почув я назад себе.

— Ти тут? Чому не втікаєш? Зараз буде вибух.

— Деді, скажи мені, що буде, коли фаер не вирве? Це Отто питав мене і на його лиці була тревога.

— Що буде? А справді, що буде? — сказав я механічно.

— Нічого не буде, бо вирве. А ти втікай, бо я зараз ток пушу.

— А знаєш, деді, коли-б я знав, що не вирве, то зовсім не втікав би, а сів би на самім вершкю, тай...
— Дурницю говориш, втікай! — сказав я, а настириве питання так і свердлило мій мізок: "а що буде, як не вирве?"
Отто побіг в ліс, а я, крикнучи три рази "фаер", пішов в прикриття до електричної батерії.

— А що буде, як не вирве?" — гуділо в моїх ухах. Гуділо перший раз за час моєї довголітньої праці на стейшинах. Ніколи я не журився цим попередньо. Мені завжди "виривало". Часом влятно, часом ні, та тим не журився.

Коли я взявся за ручку батерії, мої руки вперший раз за-

тряслися. Мені здавалося, що я зараз буду рвати не сиву гору каміня, але тіло молодого Отта. І в ту хвилину мені пригадалися слова Нілсона, який, коли ми забували тунель і випорожнили останній казанок пороху, сказав:

— Я є той думки, Янсоне, що нам незашкодило-б додати ще десяток відер пороху.

— Не думаю, — відповів я йому. — Зрештою, коли-б був під руками... А то одинацять миль за ним треба їхати цими нетрами. Два дні візьме.

Не було ради. Затаївши думку, я потягнув за ручку. Потягнув і слухаю. Я по згукую вибуху вгадував наслідок. Затряслася земля, глухо шось вдарило під нею, зашуміло.

— Сказав я, а настириве питання так і свердлило мій мізок: "а що буде, як не вирве?"

Останній я прийшов на місце вибуху, хоч був від него найблише. Мої товариші скакали по камінях і нічого не говорили між собою. Всім було ясно, що набій був заслабий.

Підніс він гору, поволох її на часті, на здоровенні бриди. Я поклав на те саме місце. Не хватило сили звернути на бік. А тепер для кожного з нас було ясно, що треба працювати ще других п'ять місяців, щоб вивезти цей камінь. Бо кожну